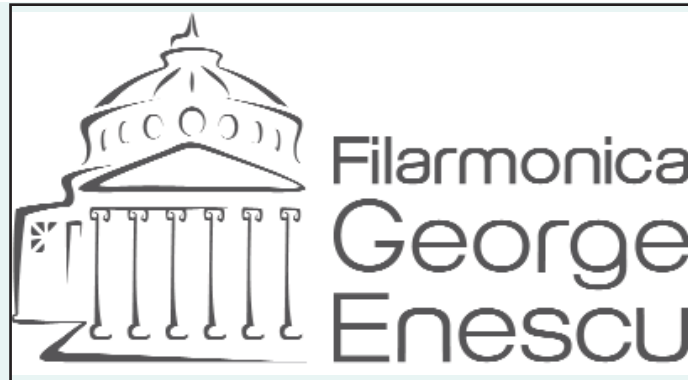

Deschiderea stagiunii la Ateneul Român

Sub genericul *Filarmonica "George Enescu" - 150 de ani*, în 4-5 octombrie 2018, renumita instituție bucureșteană și-a deschis noua stagiune simfonică cu două evenimente prestigioase, care l-au adus în prim plan pe pianistul și dirijorul Christian Zacharias. La pupitrul orchestrei, muzicianul a prezentat un program alcătuit din lucrări scrise de **Ludwig van Beethoven** în perioada maturității artistice. În deschiderea programului au fost prezentate *Creațiunile lui Prometeu, op. 43 (selecțiuni)*, care sintetizează principalele trăsături stilistice ale muzicii Titanului de la Bonn. Interpretarea a reliefat cu rafinament și fantezie varietatea expresivă și bogăția semnificațiilor muzicii. În continuare,

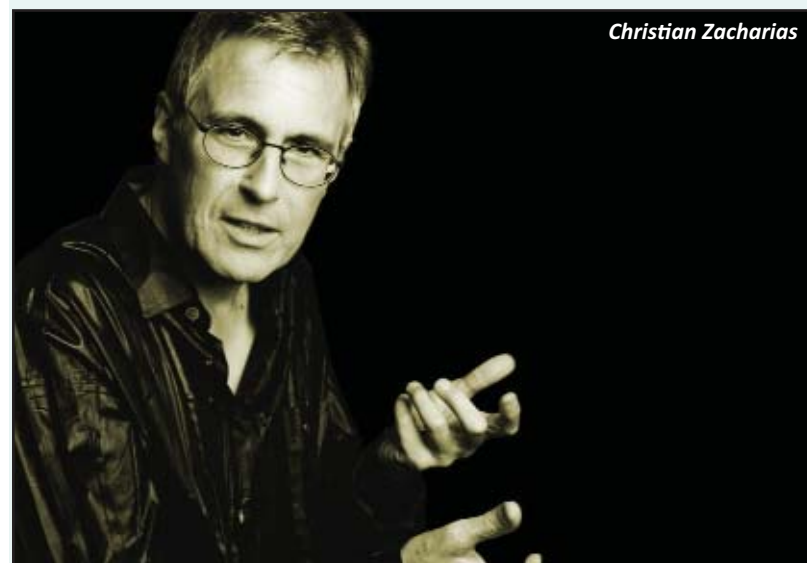

compozitorul se află în consonanță cu lumea și cu sine însuși. Cu gestică elegantă, flexibilă și sugestivă, dirijorul a realizat o versiune de excepție a simfoniei, remarcabilă prin varietatea sonoră, expresivitatea și evocarea imaginilor contrastante. Viziunea maestrului Zacharias asupra creației beethoveniene ne-a amintit cuvintele lui Lucian Blaga, care susținea că stilul este "un atribut în care înfloreste substanța spirituală". Prima mișcare, *Adagio molto*. *Allegro con brio* s-a remarcat prin sinceritate și profunzime expresivă (în partea introductivă), prin caracterul optimist și strălucitor al discursului muzical (în *Allegro con brio*). Mișcarea a II-a, *Larghetto* a fost redată cu multă subtilitate și noblețe, în contrast cu *Scherzo*. *Allegro*, mișcarea a III-a, marcată de dinamism și luminozitate. Finalul *Allegro molto* (care, prin caracterul lui impetuos îi sugera lui Berlioz un al II-lea *Scherzo*, deși este scris în ritm binar), a electrizat orchestra și publicul prin energia, verva și frenezia pe care le-a transmis. Am admirat rafinamentul dinamic și timbral, pregnanța ritmică și tempo-ul alert ce au caracterizat prestația artistică incandescentă din finalul simfoniei. Întregul concert s-a desfășurat sub semnul excelenței și al creativității, prefigurând o stagiune de înaltă ținută artistică.

Carmen MANEA

Concertul Filarmonicii George Enescu 11-12 oct. 2018 Program Ceaikovski

Pare ciudat ca un program care cuprinde lucrări de autor, intitulat "Ceaikovski", să poată primi calificativul de

Christian Zacharias

Christian Zacharias a evoluat în postură de solist și dirijor în *Concertul nr. 3, în do minor, pentru pian și orchestră, op. 37*, lucrare de anvergură, aflată în topul preferințelor interpreților și publicului de pretutindeni. În prima mișcare, *Allegro con brio*, am admirat în egală măsură strălucirea și pregnanța partiturii solistice - în care se regăsesc și momente cantabile, cuceritoare -, dialogul firesc cu orchestra, cât și coordonarea impecabilă a discursului muzical. Mișcarea a doua, *Largo*, contrastantă din punctul de vedere al conținutului, al tempo-ului și al tonalității (Mi major), a transmis un caleidoscop de imagini muzicale și sentimente nobile. Publicul a fost fascinat de cântul pianistic sensibil și expresiv, de tușul plin de rafinament al artistului. Finalul, *Rondo-Allegro* a fost un nou prilej de emoție și bucurie pentru muzicieni și public deopotrivă. Pianistul-dirijor a valorificat plenar fiecare motiv muzical/frază și secțiune, conferind interpretării exuberanță, impetuozitate și strălucire. Publicul a fost impresionat de excepționalul parcurs realizat în această formulă artistică; a perceput cu claritate concepția întregului ca arc cu extremități ce emană dinamism și energie, dar și subtilitatea detaliilor legate de planul dinamic și agogic al interpretării.

În partea a doua a programului, sub conducerea maestrului Christian Zacharias. Filarmonica bucureșteană a prezentat *Simfonia a II-a în Re major, opus 36*, creație în care

Paul Nadler

"relaxant", date fiind substanța și dramatismul prin care compozitorul și-a asigurat un loc de prim rang în pleiada compozitorilor romantici și mai ales prezența constantă a lucrărilor sale pe afișele mapamondului ajungând o rețetă sigură în repertoriul marilor orchestre. Totuși, geniul marelui artist n-a exclus atmosfera senină, liniștea pe care de fapt le-a căutat întreaga viață. Așadar merită să admirăm ideea alcătuirii acestui program care a cuprins *Marea Poloneză* din

mesajului bachian. Renumitul dirijor Paul Nadler, cu un palmares internațional este deja familiar publicului din România, este un artist mult experimentat. Maestrul a condus aparatul orchestral cu o mână foarte sigură și a mobilizat ansamblul spre o participare însuflețită, implicată cu toată ființa în actul interpretativ. *Simfonia a II-a* de Ceaikovski a fost alegerea ideală pentru a "asorta", pentru a defini mediul în care publicul și-a petrecut întreaga seară. După cum s-a

remarcat, "Mica Rusie"- cum a fost supranumit opusul de către Nikolai Kaskin, un critic muzical din epocă -, este traversat/ă de trei idei muzicale extrase din folclorul ucrainean și se caracterizează prin concizie (nu durează decât 33 de minute), iar indicațiile de tempo pe care le primesc unele segmente ale partiturii (*Andante sostenuto*, *Andantino marziale* sau *Moderato assai*) nu îndeamnă nicidecum la desfășurări ample ci mai degrabă se referă la caracterul muzicii. Dirijorul Paul Nadler a lăsat această muzică să se dezvolte, să se "cânte de la sine", amplificând expresivitatea temelor în câmpul orchestrației al cărui luciu este inconfundabil. Amplele solo-uri ale compartimentelor instrumentelor de

Valentin Răduțiu

opera *Evgheni Oneghin* op.24 (1879), *Variațiuni pe o temă rococo pentru violoncel și orchestră* op.33 (1877) și *Simfonia a II-a în do minor* op.17 (1872). Deși au număr de opus diferit, cele trei lucrări sunt scrise în același deceniu. Cu toate că dramaturgia simfonismului ceaikovskian se îndrepta vertiginos spre tensiunile care l-au consacrat, în cele trei lucrări se regăsește un aer predominant destins, proaspăt, extrem de potrivit pentru a capta publicul doritor de confortul spiritual pe care îl induce muzica. Strălucirea Fanfarei cu care debutează *Poloneza* a reprezentat un fel de *Entrada* pentru programul întregii serii, impunând trăsături aristocratice, grația salonului fiind ilustrată de tema melancolică, de un delicat romantism a celei de a doua idei muzicale expusă de violoncel. Odată creată ambianța, *Variațiunile "rococo"*, de fapt în stil rococo, și-au urmat firesc desfășurarea, în interpretarea rafinată a binecunoscutului violoncelist Valentin Răduțiu. Fără a se abate de la tiparele să le spunem "clasice" ale unei viziuni înclinate spre tradiție, preferând o agogică mai rezervată, artistul a demonstrat suplețe sonoră, o tehnică foarte sigură, cizelată la extrem pe pasaje foarte înalte ale scriiturii deja celebră pentru aceste dificultăți.

Acele ascensiuni terminate în flageole au fost absolut remarcabile, iar virtuozitatea și claritatea cu care au fost realizate dificilele cascade de ornamente din variațiunea a VIII-a și din Coda au dat măsura talentului acestui artist. În bisul oferit, *Preludiul* din *Suita I-a pentru violoncel solo în Sol* de J. S. Bach, Valentin Răduțiu a stabilit un echilibru perfect între rigoarea construcției și expresivitatea absolut unică a compozitorului, adaptând agogica și calitatea sunetului

alamă au fost excelent susținute, liniile melodice evoluând fără cusur, favorizate și de tratarea tip *Kamarinskaia*, ele păstrându-și nealterate ființa, în pofida înveșmântărilor contrapunctice sau armonice agrementate de o coloristică diversificată permanent. Fără acest principiu ar fi fost destul de greu să părăsim sala reținând ciudatul salt al temei din final, *Allegro vivo*, care a impus triumfătorul Do major.

Corina BURA

Personalități accentuate pe podiumul Ateneului: dirijorul Christian Badea și pianista Anna Fedorova

Programele propuse de către Christian Badea se disting întotdeauna atât prin consistența ideatică a

Christian Badea